

מתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הגאון הקדוש רבי משה אריה פריינד זצוק"ל מרא דארעא דישראל גאב"ד העדה החרדית ובעל "עטרת יהושע" בנו של הגאון הקדוש רבי ישראל פריינד מהוניאד זצוק"ל נסתלק כ' אלול (תשנ"ו)

אחד מיקירי ירושלים שעמד לפני נישואי בתו, הגיע לבית רבינו להתברך מפיו טרם יום שמחתו. הוא רשם על גבי פתקא שמו ושמות כל צאצאיו, וכמובן שביניהם רשם את שמות החתן והכלה. להכלה היו שני שמות, אך לפי שנקראה בפי כל רק בשם אחד, טעה ולא רשם בפתקא רק אותו השם.

בהכנסו אל הקודש פנימה, הגיש את הפתקא לרבינו והוא החל לקרוא שם אחר שם. בהגיעו לשם הכלה נרדם לפתע, הוא שהה בתרדמתו זמן מה, וכשהקיץ החל לקרוא את הפתקא מראשיתה, אך גם עתה בהגיעו לשם הכלה התנמנם, שוב שהה קצת זמן, וכשהקיץ החל לקרוא מראשית הפתקא בשלישית, ושוב בהגיעו לשם הכלה שקע בתרדמה.

התדהמה שאחזה באיש גברה והלכה פעם אחר פעם. אך התעלומה נפתרה מיד, בהקיצו בשלישית פנה רבינו אל האיש ושאלו, מה שם הכלה? האיש רצה להראות לרבינו את שמה המלא שרשם בתוך הפתקא, אך מה מאד נדהם לראות כי טעה ולא כתב רק שם אחת.

*

עשיר מחוץ לארץ הגיש פעם פתקא לרבינו, ורשם בה שמו ושמות כל צאצאיו ונכדיו. תוך כדי קריאת הפתקא פנה אליו רבינו ושאל, האם בן זה יש רק שני בנים? העשיר נזכר שאכן יש לו עוד בן שלישי, רק שכח לרשום אותו בפתקא. הוא התפעל עד מאד מהרוח הקודש הגלוי, וסיפר לרבינו שעובדא כזו ממש כבר היה לו פעם גם אצל הרבי הקדוש מסאטמאר זצוק"ל, ששכח לרשום בפתקא שם הבן השלישי של בנו, והרבי הרגיש בדבר ברוח קדשו. כשראה רבינו שהלה רואה בכך דבר פלא, נענה ואמר, פשוט תמהתי על זה שיש לו רק שני בנים...

*

בשעה טובה ומוצלחת נולד בן זכר למזל טוב. אך מיד אחרי הלידה, הומן האב אל חדר הרופאים, שם הבהירו לו שלדאבון לב התינוק חולה מאד, ריאותיו פגומות, ואינם ממלאות את תפקידם כראוי, ואין להם שום רפואה על זה, ולכן עליהם להתכונן לגרוע ביותר, שתוך זמן קצר ילך התינוק לעולמו, השם ישמרנו. למחרת הודיעו שוב הרופאים להורים, שאין לאל ידם להושיע, והפנו אותם אל בית חולים בצפון הארץ, שם אולי יצליחו להאריך קצת את חיי התינוק.

נקל לשער הרגשת ההורים בשמעם בשורה איומה כזאת. גם הסבא של התינוק, אחד מחשובי הרבנים בירושלים, שבנעוריו שימש בהוראה לפני רבינו, דוה עליו לבו מאד, והוא סיפר לרבינו את דברי הרופאים המפחידים. כשקרא שמע רבינו את הדברים, נענה ואמר נחרצות: "הרופאים מדברים הבלים, אין לתינוק מאומה, הוא בריא ושלם כאחד האדם!" הלה הרגיש שרבינו הסייר אבן גדולה מלבו. ואכן כשחזר לביתו הודיעוהו מבית החולים, שחלה הטבה במצב התינוק, ותוך ימים מספר חלפה ועברה מחלתו כליל, וביום השמיני ללידתו הוכנס בבריתו של אברהם אבינו, על ברכי רבינו שהתכבד בסנדקאות.

אפשר ללמוד מהסוחרים מהי הדרך לקנות את התורה

הלימוד צריך להיות 'תורת אמת' ולא כדי להמציא היתרים

מי שיש לו טעם במתיקות התורה, יקפון מִהַנוֹאֲרֵךְ של הרבי הקדוש מסאטמער בעל הדברי יואל, ויואל משה, ועוד, זצוק"ל, ולעניות דעתי הווארט הוא לא רק בדרש, רק גם בפשט זה תורת אמת. השבוע נלמד בדף היומי (קידושין כ), **'כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה, נעשית לו כהיתר'**.

אדם שעשה עבירה לא עליכם, וחרר לעשות את העבירה, הוא חשוב כבר שהעבירה הזאת מותר לעשות לכתחילה.

שואל הרבי, למה הגמרא נוקטת הלשון, עבר וְשָׁנָה, הרי 'שנה' פירושו שינון, למה לא כתוב מפורש עבר 'חזרו', איך מגיע כאן המילה 'שנה'. ענה הרבי, שהלשון 'שנה' זה בדייקא, כי יש לזה גם משמעות של לימוד, מלשון שוֹנֵה, וכמו שהגמרא (חגיגה ט:) אומרת, אינו דומה 'שונה' פרקו מאה פעמים לשונה' פרקו מאה פעמים ואחד.

בזה
יעורר
אותנו
לתשובה

זהו עבר 'שנה', אם אדם עובר עבירה ובנוסף הוא גם למדן, הוא יודע ללמוד, בסופו של דבר הוא ירצה לטהר את השרץ לא עליכם, כי הוא מחזיק את עצמו לידע ספר, והוא אפילו למדן, ועל ידי זה לא עליכם הוא ממציא לעצמו היתר מן התורה. בגלל זה הגמרא אומרת, **עבר 'שנה' נעשית לו כהיתר**, דייקא 'שנה', בגלל שהוא שונה, הוא לומד, הוא יודע איך להמציא לעצמו היתר לעשיית העבירה.

רואים מזה, כמה סייענא דשמיא אנחנו צריכים, שאפילו כשכבר לומדים, שהתורה תאיר לנו את החיים בבחינת תורת אמת, ושלא נצלב חלילה את לימוד התורה, בשביל להיכשל באיסורים.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם גיטין דף כא, כ"ב אדר ב' תשע"ו)

מתפללים שהקנין משיכה שלנו יהיה 'קורא לה והיא באה'

הפסוק בשיר השירים (א, ד), משכני אחרך נרוצה. אומר הרבי הקדוש רבי בונים מפרשיסחא ז"ל, חז"ל הקדושים אומרים בדף היומי שלנו (קידושין כב): **כיצד במשיכה? איך קונים בהמה במשיכה, קורא לה הקונה, והיא באה לקראתו, או שהכישא הקונה במקל ורצתה לפניו.**

אומר הרבי, הנה חז"ל נותנים שני אופנים לקנות בעל

חי, שה וכדומה, בקנין משיכה. האחד, קורא לה והיא באה, והשני, הכישה במקל ורצתה לפניו. הוא הדין כאשר בורא עולם מבקש לקנות את כלל ישראל, עמו ישראל, הנקראים שה פזורה (ירמיה ג, ז), ולמשכם אליו, יש בזה שתי דרכים, האחת על ידי יסורים, **הכישה במקל**, כמו שהפסוק אומר ביחזקאל (כ, לג), אם לא ביד חזקה ובחימה שפוכה אמלך עליכם, זה היה במשך אלפיים שנות הגלות. אך עכשיו אנחנו מבקשים מבורא עולם, שישתמש בכיכול בקנין השני, **קורא לה והיא באה**, שיקראנו אליו, ובזה יעורר אותנו לתשובה.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם גיטין דף כב, כ"ג אדר ב' תשע"ו)

על ידי מסירות נפש זוכים לקנות את התורה

היום בהכנת השיעור חשתי, שאני עומד מול הרבי הקדוש בעל הישועות משה מויזניץ ז"ל, כי זכרתי בדברי הירושלמי (שקלים פ"ב ה"ה), זה לשונו, רב גידל אמר, האומר שמועה בשם אומרה, יראה בעל שמועה כאילו עומד נגדו. היות שזכיתי להיות כמה פעמים בקודש פנימה אצל הרבי, וגם הרבה פעמים בטישים וכו', קל לי יותר לקיים את דברי הירושלמי.

אנחנו לומדים לשון בדף היומי שלנו (קידושין דף כו.), **ולרבי יוחנן דאמר דבר תורה מעות קונות**. אומר הרבי, חשבתי לפרש בדרך אפשר, **דבר תורה**, אם אתה רוצה לדעת איך אפשר לקנות את התורה, עליך להתבונן ולחשוב, **מעות קונות**, איך אנשי העולם קונים מעות, כמה כוחות הם מכניסים בזה, כמה זמן ומחשבה הם משקיעים בזה, נוסעים מארץ ישראל לחוץ לארץ, ומחוץ לארץ ישראל, מביאים סחורה מכאן ומוכרים שם, הופכים את כל העולם כדי להרויח מעות. מסירות נפש כזאת נצרכת, כשרוצים לקנות את התורה. ורואים הדברים למי שאמרם, כבר הזכרנו הרבה פעמים על הגדלות בתורה הנפלאה של מרן הרבי הישועות משה מויזניץ.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם גיטין דף כו, כ"ז אדר ב' תשע"ו)

הפסוק במשלי (ג, יד) כי טוב סְחָרָה מִסָּחָר וְמִכֹּסֶף וְמִכֶּסֶף תְּבוּאָתָהּ. השיגורא דלישנא של העולם 'כי טוב סחרה מכל סחורה', הוא כלשון הפזמון בשמחת תורה בפיוט אחרי ההקפות לפני מוסף. כדאי לעיין ברש"י על הפסוק במשלי, ההסבר למה הַיְיָלִיגֶע תורה - התורה הקדושה, טוב סְחָרָה מִסָּחָר וְמִכֶּסֶף. חשבתי הבוקר בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, הוארט התחדש לי בגלל שיחה שהיה לי השבוע עם איש עסקים, שהסביר לי על איזה השקעה, שאם זה לא יצליח תוך חודש, מפסידים מאה אלף דולר! לעומת זה בתורה הקדושה, כשיהי' דבוק בנותן התורה, ולומד אמר אבי, אמר רבא, יש רק ריווח, אין שום סיכוי להפסד. שלא דבר אַז דִּי גֵאָנְצֶע וְעֵלֶט שְׂטִיט - שכל העולם עומד בזכות התורה. שלא דבר על המשנה באבות (פ"ג מ"ה), שכל המקבל עליו עול תורה, מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. (מתוך הפתיחה לשיעור - גיטין דף פו, כ"ג אב תשפ"ג)

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

לשונו הקדוש של רבינו המסילת ישרים (פרק א), האדם לא נברא אלא להתענג על ה', ולהנות מזיו שכינתו, שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים. ראה הקב"ה שצדיקים מועטים, עמד ושתלן בכל דור ודור.

שבת קודש פרשת ראה, שבת מברכים חודש אלו שנת תשפ"ג, אני יקח איתי בסייעתא דשמיא לכל החיים. קראנו בשבת קודש בהפטר, ולקדוש ישראל כי פארך (ישעיה נה, ה), כמה הכנה דרבה צריך, לפני שזוכים לראות צדיק מדורות שעברו, מזקני האדמו"רים בדורינו, הוד כבוד קדושת מרן הרבי מתולדות אברהם יצחק שליט"א.

יראתי בפצוטי שיח להשחיל, מי אנכי עפר ואפר, לספר על כזה שבת מרוממת בהר יונה בגליל, בבת עינו של הרבי שליט"א, ועוד רבות תשמעו על זה בהמשך. רבות בשנים אני מחכה לזכות, לנסוע נסיעה לצדיק, מיט לעבן אַ שְׁבֵת - לחיות שבת קודש מבוא ועד צאתו בצילו.

הגמרא במסכת עבודה זרה (כ:), קדושה מביאה לידי ענוה. כשנכנסתי לקדוש פנימה בערב שבת קודש, להעניק למרן הרבי שליט"א את הספר "מתיקות הדף היומי", וגליונות מתיקות הדף היומי של פרשיות עקב וראה, הרבי מקבל אותי במאור פנים שאין דומה לו, ואומר לי בשם הרבי הקדוש שר בית הזוהר, מרן העטרת צבי מזידיטשוב צוק"ל, שהשבת קודש תלוי לפי האורחים, השבת יהיה שבת מרוממת, כי באתי לשבת. התביישתי מי אנכי, עניתי, שעוד יש לי זמן לעשות תשובה לפני שבת קודש, להיות אורח ראוי.

עוברים כמה רגעים, בזמן שכלל ישראל עוד עסוק בהכנות אחרונות לשבת קודש, בארץ הַיְיָלִיגֶע רְבִי' - אצל הרבי שליט"א, כבר מתפללים וזועקים, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. איזה קאך - רתיחה בתפילה. חשבתי בלבי, אני יתפוס פינה לראות מנחה של ערב שבת קודש אצל הרבי, אבל בנו יקירו של הרבי שליט"א, שמסור עשרים וארבע שעות ביממה לצרכי הרבי, הרב הצדיק רבי יששכר בעריש שליט"א, שלח אותי להתפלל לפני העמוד מנחה. איך קען דאך נישט קיין נוסח - הרי אני לא יודע את הנוסח של תולדות אברהם יצחק. הראש ישיבה החביב, הגאון רבי אהרן שליט"א, מרגיע אותי, זה בסדר, כל נוסח שתתפלל.

ידידי הרב הצדיק רבי ישראל הגר, בנו יקירו וחביבו של כ"ק הרבי משאץ וזניץ שליט"א, שבזכותו באתי השבת להר יונה, מתפלל קבלת שבת מיט די קאך מיט די פִּייער פון וַיִּזְנֶיךָ - עם הנוסח המתוק של וזניץ. הרבי נשאר אחרי התפילה לזמירות עם צעירי הצאן, אשרי מי שזוכה שהרבי יביט בו מבט.

מגיע הטיש. הרבי נכנס לשלום עליכם וקידוש, השעון עוצר מלכת, מי שלא היה בטיש בתולדות אברהם יצחק, לא יבין על מה אני מדבר. בזוהר הקדוש (ח"ב דף רה.) מובא, האי יומא דנשמתין איהו, ולא יומא דגופא. איזה עבודה, איזה התרוממות הנפש, בשירות ותשבחות לבורא עולם. ויפיל קאכעדיגע טרעך - כמה דמעות נשפך מהרבי, השתוקקות לשבת קודש.

בזוהר הקדוש (ח"ג כט.) מובא, שתלמיד חכם בבחינת שבת. כשבאים לשבת לרבי מתולדות אברהם יצחק, מקבלים הבנה חדשה בזוהר, שהשבת זה החמצן של כל השבוע, כלשונו (ח"ב פח.) מניה מתברכין כל שיתא יומין. כל מה שיש לנו כל השבוע, יניקה הוא משבת קודש. אז מה הפלא, שמתפללים בשבת קודש כל כך הרבה שעות, כי אף אחד לא רעב ללחם ולא צמא למים, כי אם להשתוקקות לשבת קודש.

באיזה אש להבה הרבי מברך ברכת החודש, ומוסיף בשבת מברכים אלול, 'ולתשובה שלימה'. רצתי לפני ברכת החודש לקומה הכי גבוהה בפרענצעס, לא לפספס את הרגעים הנשגבים של ברכת החודש. הרבי מכבד אותי בקידושא רבה בקוגל, אמרתי לרבי שליט"א, ששווה לבוא מקצה העולם מיט צו לעבן דא אַ שְׁבֵת קודש - להיות פה בשבת קודש.

רעוא דרעוויין. האורות נכבים בצילם של הנרות, בזכות הנרות שדולקים, יש טיפה טיפה אור. כשהרבי הגיע למילים, 'ראפק ית עמך מגו גלותא', זלגו גם מעיני הרבה דמעות, והודיתי לבורא עולם על הזכות להיות בכזה שבת. כשאין תאורה, אפשר לעשות חשבון הנפש, בלי הזרקור של אנשים מסביב.

חשבתי בדרש, ואפק ית עמך מגו גלותא, גלותא זה בכללי ובפרטי, בכללי, מצפים ומתפללים לגאולה קרובה, אבל גלותא, זה גם אצל כל אחד בפרט, גלותא זה גם גלות הדעת, ואפק ית עמך מגו גלותא, ס'קומט אַ שְׁבֵת - מגיע שבת מברכים אלול, שנזכה לחיות באספקלריא הנכונה, בהכנה הנכונה, להמלכת בורא עולם ביום הדין. הרבי מדבר תורה חוצב להבות אש, על שבת קודש, על ברכות בכוונה, כשיהי' מברך, שיתבונן בכל מילה שהוא מברך, על שכן של הנאה ושמחה במצוה.

הבדלה, איזה עבודה בהבדלה. אני עובר להתברך במוצאי שבת, הרבי ברוב ענווה מודה לי שבאתי, עניתי, איך בְּלִיב - אני נשאר למלוה מלכה. הרבי עונה לי - כמה הוא חלש אחרי כזה יגיעה בשבת, שלא כדרך הטבע. עניתי, שדי לי רק לראות את פניו של הרבי במלוה מלכה.

זכיתי לקבל שיריים מידי הקדושות, ולספר סיפור של הרבי הקדוש מסאטמער בעל הדברי יואל, ויואל משה ועוד ועוד, שהיום כ"ו אב יומא דהילולא קדישא של הרבי, סיפור עם בעל הארי שאג מז'מיגראד צוק"ל. הרבי כל כך חיך ונהנה מהסיפור, שרק בשביל זה לבד, היה כדאי לבוא להר יונה בשבת קודש.

אפשר עוד הרבה הרבה להרחיב, אבל מקוצר זמן, נברך את מרן הרבי שליט"א, יאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא, שנוכה כבר שילוה אותנו בקרוב לקבל פני משיח צדקנו, אמן. ופה אני רוצה להודות לגבאי המסור בלב ונפש, בן עליה, רבי רפאל צבי פאר שליט"א, על הסיוע במסירות נפש באכסניה ועוד ועוד, שבורא עולם במדה כנגד מדה ישמח אותנו בכל מילי דמיטב, אמן. (מתוך הפתיחה לשיעור - גיטין דף פח, כ"ו אב תשפ"ג)

מאוצרות הפרשה

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך (כח, ב). צריך להבין זה שאין לו ביאור, לכאורה היה ראוי לומר להיפך, שהוא ישיג את הברכות ולא שהברכות ישיגו אותו. אך דהענין הוא, כמו שהתפלל דוד המלך עליו השלום, אך טוב וחסד ירדפוני וגו' (תהלים כג, ו), והיינו, כי לפעמים אדם בורח מן הטוב מחמת קוצר דעתו, שאינו יודע אם הוא טוב, ולכן התפלל דוד המלך עליו השלום, אך טוב וחסד ירדפוני, שהם ירדפו אחרי וישיגו אותי, אף שאינו יודע לרדוף אחריהם. והוא שמרמז, ובאו עליך כל הברכות "והשיגוך", והבן.

הדברי תורה לע"נ הרב החסיד רבי עקיבא יוסף בן הגאון רבי מרדכי דוד זצ"ל | ולרפואת מרת לאה בת מלכה | ולזכות מרדכי דוד בן לאה לזיווג הגון וטוב במהרה

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חי"ג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661